

Zitting 1975-1976

13 908

Herziening van het wettelijk minimumloon en enige sociale verzekeringsuitkeringen per 1 juli 1976 en 1 januari 1977

Nr. 6

EINDVERSLAG

Vastgesteld 8 juni 1976

De vaste Commissie voor Sociale Zaken¹ acht de openbare behandeling van dit wetsontwerp voldoende voorbereid als de Regering voor die openbare behandeling nog antwoord geeft op de volgende vragen en opmerkingen uit haar midden.

De leden van de fractie van de P.v.d.A. betreurden het dat uit het antwoord op het voorlopig verslag blijkt, dat de bewindslieden met deze wetswijziging blijven vasthouden aan een vorm van egalisatie van het minimumloon, die in feite neerkomt op een extra matiging.

De situatie rond het minimumloon is een bijzonder onzekere omdat pas als de effecten van eventuele premie- en belastingvoorstellen van de Regering bekend zullen zijn over het gezamenlijke effect van deze wetswijziging en de overige regeringsvoorstellen geoordeeld zal kunnen worden.

Het effect van deze wetswijziging zonder meer werd door deze leden als ongewenst gekenschetst. Alleen als op enigerlei wijze het bedrag dat eventueel in 1976 zal worden gematigd (onder de huidige veronderstellingen zou dat dus volgens de memorie van antwoord een bedrag van f 89 zijn) geheel wordt ingehaald, is er sprake van een *tijdelijke* matiging. Zo niet, dan waren deze leden van mening dat van de minimuminkomen-trekkers een blijvende extra matiging wordt gevraagd. Dit zou bij deze leden op onoverkomelijke bezwaren stuiten.

De leden van de P.P.R.-fractie zagen na lezing van de memorie van antwoord geen reden hun kritische houding ten opzichte van dit wetsontwerp te herzien. Met name als de Minister stelt dat het niet onaanvaardbaar is dat de werknemers met het minimumloon een bijdrage leveren aan de matiging over 1976 en daarmee tot de bestrijding van de werkloosheid in de komende jaren, terwijl de Minister tegelijkertijd erkent dat het effect van de voorgestelde (wettelijke) mogelijkheid op de werkgelegenheidssituatie niet exact valt te berekenen. Moeten, zo vroegen deze leden, nu juist de meest kwetsbare werknemers offers brengen aan het grote goed van de werkgelegenheid, te meer daar de relatie tussen het offer en de verbetering van de werkgelegenheidssituatie niet exact valt uit te rekenen? Juist gezien het feit dat het hier gaat om een beleid dat eerst in een aantal jaren tot volledige ont-plooiing zal zijn te brengen, moet het volgens deze leden minder gezocht worden in een bijdrage van hen die het minimumloon verdienen, maar veel meer van hen die daar ruim boven zitten.

¹ Samenstelling: Van Leeuwen (ARP), Vellenga (PvdA), Roolvink (ARP), Barendregt (PvdA), Nypels (D'66), Van der Lek (PSP), Hermsen (KVP), voorzitter, Rietkerk (VVD), Verbrugh (GPV), Van der Gun (KVP), Meis (CPN), Van Aardenne (VVD), ondervoorzitter, Van Zeil (KVP), Kruisinga (CHU), Poppe (PvdA), Van der Doef (PvdA), Van der Heem-Wagemakers (PPR), Albers (PvdA), Staneke (DS'70)

De leden van de P.P.R.-fractie stelden zich op tegen het niet honoreren van de in het voorlopig verslag geuite wens van de leden van de fractie van de P.v.d.A. dat per 1 januari 1977 het bedrag dat over de periode 1 juli 1976 tot 1 januari 1977 wordt gematigd, alsnog per 1 januari 1977 wordt bijgepast. De Minister wijst dit af omdat anders de matiging in feite wordt teruggebracht tot nul. Hiermee wordt aangegeven dat de matiging zeker niet tot een half jaar beperkt blijft, maar ook (door het niet bijpassen per 1 januari 1977) ná 1976 doorwerkt.

De Minister erkent dat er een vraagteken gesteld kan worden achter het beoogde effect van de maatregel, als de prijsstijging 9 dan wel 10 % bedraagt. Zijn collega van Economische Zaken heeft op 2 juni jl. in de Eerste Kamer verklaard dat de prijsstijging van dit jaar gemiddeld een half procent hoger dan de 8 tot 8½ % waarvan hij eerder uitging, geschat moet worden. Daarmee wordt handhaving van dit wetsontwerp, aldus deze leden, des te dubieuzer. Te meer daar – terecht – in de memorie van antwoord op het voorlopig verslag, inzake wetsontwerp 13 907 (blz. 4) wordt gesteld dat «de laagste inkomensgroepen stellig niet reëel in inkomen achteruit mogen gaan». Hoe valt bij een wezenlijke overschrijding van de doelstelling van het prijsbeleid het één en ander te rijmen?

De leden van de P.P.R.-fractie hadden in de memorie van antwoord niet kunnen lezen waarom de suggestie, dat de overheid voor die arbeidsintensieve bedrijven die door een substantiële verhoging van een wettelijk minimumloon in moeilijkheden raken, een deel van de werkgeverspremies over zou nemen niet als gerichte maatregel uitvoerbaar is.

Aan de hand van de verstrekte gegevens concludeerden deze leden ten slotte dat bij verschillende verwachtingen ten aanzien van de prijsstijging over 1976 het eenmalig inkomensverlies van de minimumloners als gevolg van het toepassen van deze wet steeds in de orde van grootte van 1 % van het inkomen over 1976 zou zijn. Wil de Minister een schatting geven van de budgettaire gevolgen wanneer dit 1 % inkomensverlies over 1976 vermeden wordt en in plaats daarvan aan het bedrijfsleven overeenkomstig de subsidieregeling minimuminkomens 1976 een gelijkwaardige compensatie wordt toegekend? Bovendien stelden deze leden in dit verband een schatting op prijs van de gevolgen voor de sociale fondsen en voor de begroting in verband met de koppeling van sociale voorzieningen aan het minimumloon.

De voorzitter van de commissie,
Hermsen

De griffier van de commissie,
Elkerbout